

Tarım Politikasının Uygulama Alanları

1. Tarımsal üretim politikası

Tarımsal yapı politikası

Üretim süreci ve verimlilik

2. Tarımsal pazar politikası

3. Tarımda sosyal politika

4. Tarımsal gelir politikası

5. Tarımda bölgesel politika

6. Kırsal politika

Tarımsal Yapı Politikası

- Tarımsal faaliyetlerin içinde yürütüldüğü üretim ortamı tarımsal yapıyı oluşturur. Tarımsal yapı ülkeden ülkeye hatta bölgeden bölgeye
- Tarımın yapısı denildiğinde, toprak, tarımsal işgücü, sermaye, girdi, teknoloji, tarımdaki üretim deseni ve pazar organizasyonları akla gelmektedir. Demek ki tarımsal faaliyetlerin yürütüldüğü ortam üretim aşaması ile ilgiliyse üretim yapısı, pazarlama aşamasında ise pazar yapısı söz konusudur.

Tarımsal Yapı Politikası

Tarımsal yapıyı oluşturan faktörler ve oluşumuna etki eden faktörler:

- Tarım arazilerinin ve işletmelerin genişliği
 - İklim ve toprak koşulları/ Ülkedeki toprak varlığı
 - Tarımda çalışanların sayısı ve bunların toprak talebi ile yaratılan baskı
- Tarımda çalışanların sayısı ve kalitesi
 - Nüfus artışı/ Diğer sektörlerdeki iş olanakları
 - Tarım dışı ve tarımsal eğitim olanakları
 - Tarıma yönelik destekler
- Tarımda sermaye kullanımı
 - Tarım kesiminde gelir düzeyi/ tasarruf meylı
 - Tarıma yönelik yatırımlar/ uygulanan faiz ve döviz kuru/ ülkedeki teknoloji düzeyi ve tarıma yansıması
- Tarımda üretim deseni
 - İklim ve toprak koşulları/ teşvik ve sınırlamalar/ teknolojik gelişme düzeyi/ iç-dış talep
- Tarımsal Pazar organizasyonları
 - Geleneksel Pazar kuruluşlarının gereksinimi karşılama düzeyi
 - Devletin Pazar organizasyonuna müdahalesi-hukuki düzenlemeler, yönetim, teşviklere

Tarımsal Yapı Politikası

Üretimin yapısını düzenlemeğe yönelik önlemler: üretim faktörlerinin kalitesini ve bileşimine müdahale ile verimlilik ve gelir artışı amaçlar

1. İşletmelerin büyütülmesi
2. İşletmelerin parçalanmasını önlemek
3. Tarım nüfusunun azaltılması ve arazi hareketliliğinin artırılması
4. Bina ve arazi koşullarının düzeltilmesi
 - Parçalılık/ toplulaştırma gereği
5. Toprak reformu
 - Rasyonel çalışabilecek işletmeler oluşturmak
6. Yasa ve yönetmeliklerle tarımsal yapının iyileştirilmesi
7. Tarımda sermaye kullanımını düzenlemek
 - Çiftçinin sermaye gereksinimi ve bunun uygun koşullarda sağlanması

Tarımsal Üretim Süreci ve Verimlilik/Üretim ve Arzı artırma

- Tarımsal üretime müdahale
 - Ekim alanı teşviği(arazi genişliği üzerinden destek)
 - Sermaye yardımı (Girdi kullanımı,kredi faizleri,yatırımlar, hayvan varlığı üzerinden destek)
 - Üretim miktarı üzerinden destek
- Arza müdahale
 - Devlet alımları ve fiyat subv. (stoklar)
 - Dış ticaret düzenlemeleri(İhracat teşviki, ithalat kısıtlama)

Tarımsal Üretim Süreci ve Verimlilik/Üretim ve Arzı azaltma

- Tarımsal üretime müdahale
 - Ekim alanı sınırlaması(yardımların yasaklanması)
 - Üretim kotası
 - Sermaye kullanımına sınırlama (Girdi kullanımına sınır, Kredi faiz oranları, yatırımların kısılması, hayvan varlığının azaltılmasına destek veya yasaklar)
- Arza müdahale
 - Fiyat düzenlemeleri (Fiyat paritesi, kademeli fiyat, kota dışı ürüne farklı fiyat)
 - Arz kotası
 - Dış ticaret düzenlemeleri (İhracata yöneltme, ithalat kısıtıcı önlemler)

Üretimin artırılması

- *Girdi sağlanması*
- *Kredi olanakları*
- *Destekleme alımları*
- *Üretici yardımları:* ekim alanı genişliğine veya elde edilen ürün miktarına göre götürü olarak ödemeler yapılabilir.
- *Fiyat avantajı:* Bir ürün yerine diğerinin üretilmesini özendirme için destekleme kapsamındaki ürünlerin fiyatları arasındaki parite değiştirilebilir.
- *Dışsatım kolaylıkları*
- *İşleyici yardımları:* Hammadde olarak kullanılan ürünlerin sanayici veya imalatçılara yerli ürün kullanmaları halinde parasal yardımda bulunulması, sanayicinin/imalatçının ithal hammadde yerine yerli ürün kullanmasını özendirici, dolayısıyla yerli üreticiyi gözetilen bir uygulamadır.
- *Dışalımların kısıtlanması veya pahalılaştırılması:*

Tarımsal Pazar Politikası

- Ülkenin besin maddesi ve hammadde talebi karşılanması
- Tarımda çalışanlara yeter gelir sağlamak
- Öz tüketim dışında pazara mal sağlamak
- Tarım dışından mal alabilmenin sağlanması, ekonomiye katkı
- Tarım ürünleri arzının talebe uydurulması /iç ve dış pazarda satış sorunlarının çözümü
- Korumacılık tarımda yaygın
- Son gelişmeler devletin tarım ürünleri piyasasındaki rolünün min. Edilmesi yönünde

Tarımda Sosyal Politika

- Tarımda çalışanların yaşam ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve tarım dışı sektörlerdeki gelişmelere ayak uydurmalarının sağlanması amacıyla uygulanan politikalardır
- Genel sosyal politikaların bir bölümü olarak düşünülür
- Çiftçiyi, tarım işçisini, bunların ailelerini, yani tüm tarımsal nüfusu kapsamına alır.
- Diğer sektörlerde çalışan kırsal nüfus da tarımsal üretimden kopmadığı için tarımdaki sosyal politika kırsal kesimi bütünüyle ilgilendirmektedir.
- Kırsal kesimin sosyal sorunlarının *başında sosyal güvenlik, gizli ve açık işsizlik, tarım işçilerinin çalışma koşulları, riskler nedeniyle üretici gelirlerinde azalma* gibi konular